heen en boven uw hoofd, en al dreunt de bodem waarop ge staat onder uw voeten, dan is er onder het slingeren en geschokt en gedreven worden, toch nog een onzichtbaar klemmen aan een hand die niet loslaat. En als dan de golven over u heen slaan, en ge duikt en voelt dat ge naar de diepte wegzinkt, dan blijft nog in dat zinken die hand u het steunsel der hope.

Ja, al is het dat dan op het laatst alles loswrikt, en het is of uw eigen huis over u instort, en de lucht op u neervalt, en de aarde zelf met u in den storm wordt weggeslingerd, dan is het nog, ook in dat uiterste der wanhoop, het rijden van een vader door den storm, maar die bij al het loeien en het bulderen der orkanen, met de eene hand den teugel en met de andere zijn kind omklemd houdt.

Slechts één ding vergete uw ziel hierbij niet.

Stormen moet het wel: uit dien wervelwind moogt ge niet wegvluchten; en ook dan als de stofwolken uit Paran opstijgen, zal nog uw God uw sterkte zijn; — maar in dien storm kunt ge den Heere niet verstaan.

De storm mag dus niet *al* uw leven zijn. En zondigt de verweeklijkte ziel, die in stil gepeins met haar God in een hoekje gaat zitten en zich de breuke van het huis Jozefs niet aantrekt en haar broeders den strijd alleen laat strijden, even beslist zondigt gij, in uw ziele, zoo ge niet anders dan den God van den wervelwind kent en vreemdeling zijt aan het suizen der zachte koelte.

Er is meer dan strijden en worstelen, er is ook een zoeken van de gemeenschap van het Eeuwige Wezen noodig, en daartoe moet het uit het woud naar de stilte van de hut, van het slachtgewoel naar de tente der behoudenis terug.

Hij, de HEERE, moet u openbaar worden.

Niet een andere God dan die in den storm en in den wervelwind was, maar dezelfde.

Diezelfde heerlijke en ontzaglijke God, die zijn voetstap in het dreunen van den donder zet en zijn bliksemen als vonken uitspat, diezelfde God, die er in is als de aarde beeft en het huis van uw geluk over uw hoofd neerstort, diezelfde God moet u bij Horeb in het zachte suizen zijner goddelijke, innerlijke toespraak verschijnen.

In het fluisteren van den Heiligen Geest.

In het bidden in u met onuitsprekelijke verzuchtingen.

In het verschijnen met zijn vertroostend aangezicht.

In de ondoorgrondelijke diepte van zijn goddelijk mededoogen.

Tusschen dien heerlijken God, dat Eeuwige Wezen, en u moet het óók zijn — het Abba, lieve Vader! van het kind, dat zijn Majesteit gevonden heeft.

KUYPER.

Amsterdam, 21 October.

Hedenmiddag had de overdracht van het rectoraat aan de Vrije Universiteit, in het groot-auditorium der Schotsche kerk, nu voor de zevende maal plaats.

Aftredend rector was Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman, die, alvorens tot de lezing der Annalen over te gaan, eene rectorale rede hield, ten titel voerende: *De hoogste vrijheid*; een boeiend stuk, dat zelfs door niet-geletterden met belangstelling en ingenomenheid wierd aangehoord, en waarbij het verwondering wekte, hoe deze hoogleeraar bij zijn velerlei bemoeiing op staatkundig en kerkelijk terrein, met name na de pas geëindigde discussie over de Grondwetsherziening, nog tijd beschikbaar had gevonden voor zulk een doorwrochte studie.

Als rector is thans opgetreden Dr. A. Kuyper, die in 1881 het rectoraat overgaf, toen er slechts een zevental studenten de studiën volgde en thans het terugvindt met een zeventigtal.

Toch gaf het ontbreken van enkele broeders, die, o. i. geheel ten onrechte, kerkelijke genegenheid en afkeer in de zaak der Universiteit mengden, iets gedrukts aan veler stemming. En de tegenwoordigheid van een der hoogleeraren, die voor het laatst in deze openbare zitting van den Senaat verscheen, deed pijn aan veler hart.

Er is in dezen storm, die over ons ging, ook al leed stam noch wortel schade, veel blad, dat lieflijk groende, van de twijgen van dezen boom afgerukt.

Spreke niemand daarover heen; maar stemme het tot verootmoediging en leide het tot zelfinkeering.

Ook zulk een hoogeschool kan geen zes jaar bestaan, of haar schuld tegenover haar God is reeds tot boven haar hoofd gewassen, en al staat ze nog onversaagd en ongekrenkt, toch voegt het ook haar en hun, die aan haar verbonden zijn, om uit dezen storm niet uit te gaan, zonder dat de verzoening des Heeren HEEREN gezocht zij.

Onze vaderen spraken steeds van de nog *hoogere* school, waarop God de Heere zijne kinderen door zijn Woord en Geest onderwijst.

Moge dát hoogste van alle onderwijzing ook in het jaar, dat thans wierd ingegaan, in goede gunste aan deze stichting worden verleend.

We beloofden terug te komen op Dr. Gunnings zoogenaamde schuldbelijdenis tegenover de Gereformeerden.

Hij koos den opzienbarenden titel: „*Onze schuld tegenover de Gereformeerden.*" Aan dien titel is hij dus gehouden. Naar dien titel moet hij geoordeeld. Met dien titel staat of valt hij.

Hij spreekt niet van zekere schuld, die *in verband met de zaak* der Gereformeerden op hen zou rusten; noch ook van een schuld, die er voor hen bestaan zou in het conflict, waarin óók de Gereformeerden betrokken zijn.

Neen, Dr. Gunning, die wel weet wat hij zegt en terdege juist zijn woorden kiest, zette op den titel: „Onze schuld *tegenover* de Gereformeerden."

Niet schuld tegenover *God* in de zaak der Gereformeerden, neen, maar schuld *tegenover hen*.

En zelfs niet schuld *tegenover* de z. i. *echte* Gereformeerden, neen, maar zeer bepaaldelijk schuld tegenover de „Doleerenden", die hij, om hun de echte Gereformeerdheid afhandig te maken, wel zoo vriendelijk is tusschen aanhalingsteekens als de „*Gereformeerden*" op zijn titel te laten paradeeren.

Dit nu beteekent in goed Hollandsch, en *kan* in verstaanbare Nederlandsche taal niet anders beteekenen dan dit: „Wij, Ethischen, hebben dingen gedaan of dingen gelaten, waardoor we iets, waarop de Gereformeerden recht hadden, hun onthouden, of waarin we een recht, dat hunner was, aan ons getrokken hebben. Alzoo zijn wij hun schuldenaars geworden, en is er een schuld ontstaan, die zij van ons kunnen opvorderen. Er is schuld van ons *tegenover* hen!"

Dit sluit natuurlijk niet uit, dat naar Dr. Gunnings beweren ook wij, en minstens tienmaal erger, als schuldenaars tegenover hen staan; maar in elk geval, hij treedt op met de belijdenis: Wij, Irenischen hebben te onzen laste een schuld *tegenover u*.

Schuld dus te hunnen laste *tegenover ons*. En dat wel in zoo omvangrijken zin, dat Dr. Gunning het noodig en oirbaar achtte, in een apart boekje van *vijftig* bladzijden compressen druk deze schuld aan de publieke klok te hangen.

Nu gold schuldbelijdenis steeds voor iets eerbaars.

Een linkerd en lomperd loopt tegen u aan, trapt u op de teenen, scheurt u uw kleed kapot, en sluipt straks, als ge omziet, en toont, dat ge hem op het oog hebt, als een hond met gedoken ooren weg. Maar een ridderlijk man, die ook maar even de onvoorzichtigheid had om u te raken, keert zich ijlings om, ontbloot het hoofd en biedt u zijn verontschuldiging.

Wel een ridderlijk man dus, deze Dr. Gunning; die, heel anders dan de linkerds van zijn gild, *niet* op u scheldt en *niet* tegen u raast, maar met een memorie van vijftig bladzijden aan komt dragen, om zijn schuld *tegenover u* te belijden en duidelijk te maken.

Althans, en van dit beding mag niet afgelaten, althans, indien de inhoud der memorie het opschrift en den aanhef waar maakt.

Want wierd slechts *de vorm* aangenomen van schuldbelijdenis, en bleek uit het stuk, dat elk blijk van schuld*besef* tegenover u volkomen afwezig was, make de lezer zelf dan uit, op hoeveel duizendste grein medicinaal gewicht hij het gewicht van deze memorie zou schatten.

Reken nu wel met deze feiten: 1°. Dr. Gunnings vrienden hebben op de hardste en onmeedoogendste wijze hun Broederen in de Bediening, Christelijke Onderwijzers, Catechiseermeesters en wie niet al, naakt aan den dijk gezet; 2°. Dr. Gunning heeft keer op keer zijn vrienden aangemoedigd om dit werk niet te laten, maar er in door te gaan; 3°. Dr. Gunning is herhaaldelijk opgetreden om door predikatie en bevestiging tegenkerkeraden te sterken; 4°. Dr. Gunning neemt ook in deze brochure hiervan niets terug, maar schrijft als de natuurlijkste zaak ter wereld, dat zijn vrienden en geestverwanten met dit bannen en uitzetten en broodeloos maken moeten voortgaan; 5°. Dr. Gunning erkent dat de „Gereformeerden", misleid als ze eenmaal zijn, op hun standpunt niet anders konden handelen dan ze handelden; 6°. Dr. Gunning erkent dat recht en billijkheid vordert, dat voor de geestverwanten der Doleerenden die nog onder de synode zitten, een draaglijker toestand geschapen worde; en 7°. Dr. Gunning belijdt, dat het paroxysme, dat onder de Gereformeerden z. i. opvlamde, mede aangeblazen is door de Ethische loomheid, onnadenkendheid en schuld.

Nu zoudt ge zeggen, niet waar: Van tweeën één.

Nu voelt ge en meent die schuld, en dan zal uw eerste daad zijn, om u met uw broeder te verzoenen; hem vergiffenis voor wat ge misdeedt te vragen; en alzoo uw schuld weg te nemen.

Dr. Gunning daarentegen wil niet alleen geen verzoening, maar hij bidt en dringt zelfs zijn geestverwanten: Denkt aan verzoening toch nooit. Nu niet en nimmer!

Als iemand welke straf of schade ook beliep *mede door mijn schuld*, en ik erken en ik meen dit, dán, niet waar, zal mijn eerste daad zijn, om tot den rechter te gaan en te zeggen: „Straf niet *hem*, maar *mij*. Laat *mij* de schade beteren!"

Dr. Gunning daarentegen *zegt* wel zeer schuldig in deze zaak te zijn maar houdt zichzelven en de zijnen buiten alle geding en schot en moeite, roepende tot den rechter: „Ga met uw doodvonnissen onverbiddelijk voort."

En eindelijk als een ander mee door mijn schuld op het dwaalspoor raakte, en ik zie dat, en voel er schuld over, dan natuurlijk zal dit mijn toon tegenover hem laag stemmen, opdat minzaamheid van uitdrukking eenigszins goed make wat ik tegenover hem misdeed.

Dr. Gunning daarentegen ontziet zich niet om Dr. Rutgers, Jhr. De Savornin Lohman en wie niet al meer publiekweg voor „oneerlijke" lieden te schelden en dient zichzelven aan in het kleed der onberispelijkste vroomheid.

In heel zijn boekje zijn wijde leelijken, de schuldigen, de doemwaardigen, terwijl hij en de zijnen op alle punten tegenover ons het goede kozen, en er nu nog wel zoo teeder bij zijn (denk eens, hoe vroom!) om het openlijk te komen erkennen, dat ze, o, in zooveel opzichten nóg anders en nóg heiliger hadden behooren te zijn.

Alzoo hier ontbreekt alles, wat psychologisch aanwezig moet zijn en steeds is, zoodra men tegenover een, mee door onze schuld, schuldig gewordene zich verootmoedigt.

En we aarzelen dan ook geen oogenblik uit te spreken, dat in dit boekje „Onze schuld tegenover de „Gereformeerden", elk beset, elke weet, elk gevoel van schuld tegenover de Gereformeerden, waarbij de Ethische klein of verootmoedigd zou worden, ten eenenmale ontbreekt.

Blijkbaar is dan ook heel deze titel niets dan een dier klinkende *paradoxen*, waaraan Dr. Gunning ons sinds jaren gewend heeft, en die we, om die tot een tweede natuur geworden hebbelijkheid, hem gaarne vergeven.

Toch niet, zonder er bij te hebben gevoegd, dat het op ons een hoogst pijnlijken indruk maakte, om aan te zien en aan te hooren, hoe Dr. Gunning met deze paradoxale *would-be* schuldbelijdenis ons opnieuw diep grieven kwam, in stee van ons een toon te gunnen uit zijn broederhart.

Het moet Dr. Gunning eens publiek gezegd, dat alzulke parodoxen juist het tegendeel uitwerken van wat hij onderstelt.

Namen we zijn vocabulaire over (wat we *niet* doen), we zouden zeggen: Zulk schrijven is niet *eerlijk*.

Dr. Gunning sticht door zijn paradoxen niet, maar hij brouwt er o, zooveel kwaad door.

Zoo ook hier weer.

De strijd gaat thans voor het Koningschap van Jezus in zijn kerk.

En wat durft Dr. Gunning hier nu van maken?

„Wel," zegt hij, „dat Jezus Koning in zijn kerk is, beduidt dat Hij het recht heeft, om *zelf* onze kerk te ontbinden, zoo ze Hem niet meer naar zijn wil dient!"

Gij, Gereformeerden, die voor Jezus' Koningschap opkomt, en zelf de hand aan den ploeg slaat, gij *ontneemt* aan Jezus dat recht.

Zoo ziet ge dus, dat gij tegen Jezus' Koningschap in opstand zijt en wij, Ethischen, het door ons niets doen juist eeren!"

Wat zal nu elk ernstig denker, wat de historie van zulk paradoxaal spelen met een ernstigen levensstrijd oordeelen?

Luther, Calvijn, al onze martelaren aanranders van de eere van Koning Jezus geworden, — en de Erasmussen en wie na hen gekalkt en gepleisterd, gekramd en gelijmd hebben Jezus' echte, trouwe dienaren.

Dit toch schrijft hij letterlijk:

»Hoogstgewichtig is de strijd, thands in den boezem der Hervormde kerk door hen, die de sedert 1816 bestaande kerkorde handhaven, tegen hen die zich bij uitsluiting de Gereformeerden noemen, gevoerd. Gewichtig, omdat het hier niet geldt recht of bestaan der Hervormde kerk, maar het recht van het Hoofd der Kerk, Jezus Christus. En wel dat recht niet in het algemeen, maar in bepaalde toepassing: het recht des Heeren om ingeval de Hervormde kerk, zooals zij bestaat, Hem niet meer dienen, Hem bestrijden mocht, alsdan zelf door zijn oordeelen die kerk te ontbinden haar kandelaar van zijne plaats te weeren (Openb. 2, 5). Dit recht wordt thands, naar ik met velen mij door Gods Woord verplicht acht te oordeelen, feitelijk ontkend door een fractie in de Hervormde kerk, welke zichzelve bij uitsluiting de »Gereformeerden" noemt. Deze fractie, meenende dit recht des Heeren juist te handhaven, ontkent het, onzes inziens, niettemin feitelijk, door zich als uitvoerster van 's Heeren Woord in de geheele kerk te stellen zonder dat de medebelijders in de kerk, welke niet tot die fractie behooren, haar volgens dat Woord als uitvoerster kunnen erkennen."

Nu weet men dat ook „de fractie" van Luther in Duitschland en „de fractie" van Calvijn in Genève en „de fractie" van Knox in Schotland, zich als uitvoersters van 's Heeren Woord in geheel hun kerk hebben gesteld, zonder dat de medebelijders die niet tot die fractie-*Luther*, en die fractie-*Calvyn* of die fractie-*Knox* behoorden, dit van hún standpunt konden erkennen.

En zie juist zooals de Roomschen toen over onze martelaars oordeelden, zoo oordeelt Dr. Gunning nu over ons. Alleen maar zij deden het van hun *Roomsch* standpunt met consequentie; Dr. Gunning, die er den *Protestant* bij wil volhouden, stuitend paradoxaal.

Luther Jezus' Koningschap *aangerand*, Erasmus en Sadoletus het *verdedigd*!

Hoever gaat toch de zelfverblinding, dat iemand van Dr. Gunnings bekwaamheid, te goeder trouw zulke paradoxale ongerijmdheden kan laten drukken!

Dr. Gunning is synodaal hoogleeraar en heeft het zich laten aanleunen, wat ons nog steeds onverklaarbaar blijft, dat uit de stedelijke kas, met vernedering van de waardigheid der kerk en krenking van Jezus' Koningseere, hem en Dr. Knappert een jaarwedde wierd toegelegd.

Stel daar nu tegenover, dat er een veertig mannen zijn geweest, die hun pastorie, hun landsgeld, hun plaatselijk traktement, hun kindergeld en zelfs hun weduwengeld op het spel dorsten zetten, omdat hun conscientie hen drong hun Koning te gehoorzamen.

En oordeel dan of Dr. Gunning het zedelijk recht bezat, om over deze trouwe mannen heen te vallen, om voorts met een schitterende paradox uit te maken, dat *hij* eigenlijk de gehoorzame dienstknecht van Koning Jezus is, terwijl die anderen de kroon van hun Koning vertreden.

Dr. Gunning weet dan ook blijkbaar van verre niet, wat onaangenamen en hinderlijken indruk dit soort geschrijf, dat de Fransche *amère doux* noemen, in de kringen van Gods volk maakt.

Meer dan één zegt ronduit: Dan nog liever Bronsvelds grofheden, dan zulk een beleedigende gezaligdheid!

Ook Friesland kreeg zijn *Kerkbode*.

Dit was hoog tijd.

Vooral in Friesland is, naar der Friezen aard, de Reformatie met kracht doorgebroken, en is een eigen orgaan voor de vernieuwde Gereformeerde kerk deswege onmisbaar.

Bestaan kan zulk een Kerkbode best, mits er de gedachten des harten maar in geopenbaard worden.

Wat vergaart in veler hart moet in zulk een Kerkbode geuit, getoetst, geleid worden.

Het revindicatoir beslag te Hijlaard op de archiefstukken beoogd, doch mislukt, gaf Ds. Sikkel, predikant aldaar, aanleiding klachte in te brengen tegen den rechterlijken ambtenaar, die daarbij handelend optrad.

Tegen de gemotiveerde nota, waarin hij deze klacht aandrong, kwam het *Weekbl. v. h. Recht* op en gaf als zijn opinie te kennen, dat de beveiliging van onroerend goed in het algemeen dit arbitraire recht eischte, en alzoo ook de handelingen der Irenischen in casu niet konden worden gewraakt.

Het betoog, waarin het *W. v. h. R.* dit gevoelen waar zocht te maken, is thans door Q. N. in hetzelfde weekblad aan degelijke critiek onderworpen, en in niet geringe mate ontwricht.

Q. N. schreef er over:

»In No. 5334 van dit *Weekblad* werden door de redactie, naar aanleiding van het adres van den heer Sikkel, predikant te Hijlaard, een tweetal stellingen verdedigd, waarmede ik mij in geenen deele kan vereenigen.

Volgens haar kan de president der rechtbank, wanneer de verzoeker niet aanwijst, »*wie*" bezitter is, dezen toch toestaan revindicatoir beslag te leggen.

Zij die beslag leggen, behoeven — zegt de Redactie — niet te weten, bij wien het bezit is, en volgens haar kan het dan ook worden gelegd onder onbekende houders, personae incertae.

»Hij — zoo lezen wij — die revindicatoir beslag op de zaak, waarvan hij eigenaar beweert te zijn, wil leggen, kan *vermoeden*, dat deze of gene daarvan bezitter zij; *zekerheid* daarvan heeft hij niet. Het is hem minder te doen om den persoon, dan om de zaak, onverschillig wie haar bezit." Juist daarom legt hij het beslag; »anders zou hij zich tot een gewone burgerlijke vordering tot revindicatie bepalen".

Deze opvatting schijnt mij onjuist.

Dat hij, die revindicatoir arrest op een zaak leggen wil, geen *zekerheid* heeft, maar slechts *vermoeden* kan, dat deze of gene daarvan bezitter is, geef ik toe, maar ik zie niet in, dat de arrestant daarom niet behoeft aan te wijzen »*wien*" hij vermoedt dat bezit, maar volstaan kan met, in het algemeen te verklaren dat »*iemand*" zijne zaak heeft, dat hij onder die *persona incerta* onder »wie de zaak mocht blijken te berusten" haar in beslag wil nemen.

Wanneer ik van iemand iets koop, vermoed ik ook slechts dat de verkooper eigenaar is: zekerheid heb ik daaromtrent niet.

De redactie van het *Weekblad* zal het echter wel met mij eens zijn, dat het zeer zonderling zou wezen, als men in de koopacte verklaarde te hebben gekocht van hem »wien de zaak mocht blijken te behooren".

De leer van het *Weekblad* is dan ook met geen enkel artikel uit het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering te rijmen.

»De eigenaar van roerend goed, zegt art 721, welke recht heeft tot revindicatie of reclame, kan hetzelve onder elken bezitter in beslag nemen."

Voor beslag is dus noodig: 1. *een eigenaar door wien*, 2. *een roerend goed waarop*, 3. *een bezitter onder wien* het gelegd worden zal.

Bezitter is hij, die de zaak, waarop beslag gelegd wordt, *heeft* en die haar aan den eigenaar *kan* teruggeven.

Zoo leeren ook Faure 1), De Pinto 2) en Oudeman 3).

Wanneer de verzoeker dus niet aanwijst, *wie* de zaak heeft en kan teruggeven, geen bezitter noemt, volgt daaruit dat geen beslag kan worden gelegd.

Zeer juist werd dan ook in No. 5334 van dit *Weekblad* met een beroep op Boitard 4) en Rodière 5) gezegd:

»De bevoegdheid van den eigenaar, om roerend goed onder elken bezitter in beslag te nemen, rust op het vereischte, dat men recht moet hebben tot revindicatie."

»Dit recht nu kan uitgeoefend worden slechts tegen hem die terecht of te onrecht als houder van goed wordt aangeduid en aangesproken" (c. f. art. 629, 2014 al. 2 B. W.).

»Daar geen revindicatie bestaanbaar is, tegen een X. van wien mocht blijken, dat hij het goed in bezit heeft, evenzoo is het verlof om zoodanig niet bestaand recht door een revindicatoir arrest te bewaren, een juridieke onmogelijkheid. De woorden »elken bezitter" in voormeld art. 721 duiden dan ook niet aan den persoon, welke het bezit en het goed zou *kunnen* hebben, maar hem van wien de eigenaar beweert, dat hij het bezit heeft, en op welke laatste onderstelling ook de woorden »bij wien de goederen zich bevinden" in den aanhef van art. 724 B. R. rust."

De vraag der redactie van het *Weekblad* of ieder revindicatoir arrest dan niet door afgifte der roerende goederen aan een den arrestant onbekend persoon doelloos zou kunnen worden, wordt, daargelaten, dat zij de onjuistheid van dat betoog niet aantoont, door art. 1401 B. W. en 321 Wb. van Strafrecht geheel beantwoord.

In het stelsel van het *Weekblad* heeft ook de bepaling, dat tot beslag niet mag worden overgegaan, dan, krachtens een bevelschrift, door den voorzitter der rechtbank uitgevaardigd, geen zin.

»Het beslag, zegt de Pinto 6), kan alleen geschieden, krachtens een rechterlijk verlof, opdat niet de wettige eigenaar lichtvaardig worde gestoord in het rustig genot zijner zaak door vexatoire arresten" 7).

Hoe de president der Rechtbank echter moet beoordeelen of menschen die hij niet kent, personae incertae, wettige eigenaren zijn, en hoe hij dezen tegen vexatoire arresten en willekeur zal kunnen beschermen is moeilijk te vatten. Tegen de opvatting van dit weekblad verzet zich eindelijk ook art. 725, dat bij revindicatoir beslag dezelfde vormen als bij executoriale inbeslagneming van roerende goederen voorschrijft.

Het exploit moet dan volgens art. 440 Rv. op straffe van nietigheid, de gewone formaliteiten der exploiten bevatten, den naam dus en de woonplaats van dengene onder wien het beslag wordt gelegd.

In een exploit waarin onder »*wie de zaak mocht blijken* te bezitten" beslag gelegd wordt, ontbreken zoowel woonplaats als naam.

Het tweede punt, waaromtrent ik van de redactie verschil, is dit, of in het algemeen bij revindicatoir beslag huiszoeking mag worden gedaan.

Zoowel met de wet als met het doel van dat beslag acht de redactie het strijdig om uit de speciale bepalingen omtrent huiszoeking bij executoriaal beslag te willen afleiden, dat deze bij revindicatoir arrest ongeoorloofd zou zijn.

Met de wet omdat art. 724 B. Rv. de bevoegdheid geeft in geval van onwil van hem bij wien men de goederen in beslag wil nemen zich en référé te wenden tot den president of den kantonrechter, aan wiens beslissing men zich behoort te onderwerpen.

Met het doel, omdat het revindicatoir beslag noodwendig medebrengt, dat de deurwaarder het huis binnentreedt en bij onwil huiszoeking doet, mits de waarborgen in de wet gesteld, worden nagekomen, n.l. een tweede beschikking des rechters en de tegenwoordigheid en het moderamen van den kantonrechter (art. 724).

Hoe, wat ook het doel van den arrestant moge zijn, uit art. 724 Rv. bepalend dat men zich moet wenden tot den president of den kantonrechter, als de gearresteerde *weigert de deuren te openen of zich tegen de inbeslagneming verzet* volgt dat de arrestant *in het algemeen*, dus ook wanneer de gearresteerde zich *niet* verzet en *niet* weigert de deur te openen, »huiszoeking" mag doen, begrijp ik even weinig als de bewering dat de bezwaren door Ds. Sikkel daartegen ingebracht, door de beste schrijvers over revindicatoir beslag worden gelogenstraft.

Ik lees wel bij de Pinto: 8)

»Men vervoegt zich bij den president of den kantonrechter, maar hoe? en om wat te doen? Meer duidelijk drukte zich art. 829 C. de Pr. uit: *il en sera référé au juge*. Intusschen is het duidelijk dat men hier hetzelfde bedoeld heeft en de bepalingen op het oog had omtrent het kort geding bij den president om alsdan de gerezen geschillen bij voorraad te doen beslissen, zonder dat er echter, zoo het schijnt, een voorafgaande dagvaarding noodig is, zooals die in het algemeen wordt vereischt (art. 289). De woorden dat men zich onverwijld vervoegt tot den president, sluiten het denkbeeld van dagvaarding uit, die dan ook hier minder noodig is en oponthoud zou veroorzaken.

»De deurwaarder sommeert den gearresteerde op zijn procesverbaal om hem dadelijk te vergezellen."

En bij Oudeman: 9)

»Indien diegene, bij wien de goederen welke men in beslag wil nemen zich bevinden, weigert de deuren te openen, is bij dit beslag niet van toepassing, hetgeen voor executoriaal beslag van roerend goed in art. 444 is voorgeschreven.

»De deurwaarder met de inbeslagneming belast, zal van de ontstane moeielijkheid melding maken in het procesverbaal, met aanmaning aan de partij, om zich met hem onverwijld voor den voorzitter of kantonrechter te vervoegen, welke hierop omtrent het geschil uitspraak doet, en de opening, of in beslagneming of staking van deze beveelt."

Het beroep op hetgeen bij Dalloz in voce *Saisie revindicatoire*, voorkomt kan, daar art. 724 B. Rv. met art. 829 C. de Pr. geenszins gelijkluidend is, hiertegen niets afdoen. (10)

Aan gerechten twijfel schijnt mij eindelijk de uitspraak onderhevig dat Ds. Sikkel zich ten onrechte beklaagt dat bij hem het exorbitante recht van huiszoeking is uitgeoefend, terwijl hij zich aan de exorbitante willekeur schuldig maakte, om, terwijl hij de qualiteit verloren had, die alleen op dit bezit aanspraak gaf, nogthans de rekeningen, stukken en archieven enz. der gemeente Hijlaard onder zich te houden.

Heeft de afzetting van Ds. Sikkel' nadat de gemeente Hijlaard, bij monde van haar wettig orgaan, nl. de kerkeraad, uit het Synodaal verband trad, door een, alleen zoolang die gemeente in dat verband bleef, over haar iets te zeggen hebbend bestuur, eenig gevolg?

Indien de redactie van het antwoord op deze vraag, de rechtsquaestie van dit oogenblik bij uitnemendheid, zoo zeker is, had zij haren lezers de gronden ten minste niet moeten onthouden.

En wel geeft het *W. v. h. R.* zich nog niet gewonnen. Maar toch maakt deze dupliek reeds den indruk, dat de redactie zich zwakker gevoelt dan in den aanvang.

Op de slotvraag van Q. N. zweeg ze.

In haar eigen slotopmerking keurt ze bedektelijk de wijze waarop gehandeld is, af.

Men vraagt ons, hoe kerkeraden die tot Reformatie overgingen, te handelen hebben met de toelating tot het heilig Avondmaal.

Ons dunkt, deze quaestie wijst zichzelf uit.

Wie eenmaal in onze kerken tot het heilig Avondmaal is toegelaten, blijft toegelaten, tot tijd en wijle de kerkeraad hem het heilig Avondmaal ontzegt.

Wat men noemde „belijdenis doen" of „aannemen" is: toelating tot het heilig Avondmaal.

Een iegelijk dus van wien ten genoegen van den kerkeraad blijkt, dat hij deze „toelating" ontving, mag komen. Vandaar, dat in de meeste plaatsen de regel gevolgd is, om, bij ontstentenis der lidmatenboeken, een duplicaat of dubbel aan te leggen, en alle leden der gemeente uit te noodigen, daarop hun namen aan te geven. Aan hen die zulks deden reikte men dan een kaart uit, waarop zij zelf hun instemming met de belijdenis onderteekenden, en op die wijs viel het dan gemakkelijk goede orde te handhaven.

Nooit echter kan aan iemand, omdat hij niet op het duplicaat-lidmatenboek staat, de toegang ontzegd worden.

Meldt iemand zich aan, die bewijst, op welke wijze ook, dat hij „toelating tot het heilig Avondmaal" ontving, die moet toegelaten en mag niet geweerd.

---

1) *Het Nederlandsche Burgerlijke Procesrecht*, 1e deel, 2e dr. 301.

2) *Handleiding tot het Wetboek van Burgerlijke Rechtvordering*, 2e gedeelte 839—845.

3) *Het Nederlandsch Wetboek voor Burgerlijke Rechtvordering* 140—146.

Men zie ook een vonnis van de Arrond.-Rechtbank te 's-Gravenhage van 10 Januari 1860 *Regtsg. Bijbl.* X 453:

»O. dat voor en aleer des rechters regt te beoordeelen op de in beslag genomen goederen in de eerste plaats moet worden onderzocht of de gedaagde als houder of bezitter der gearresteerde goederen moet worden beschouwd, en het beslag tegen hem terecht is gedaan.

»O. dat hoezeer de bedoelde goederen zich in het huis des gedaagden bevinden, deze daarom niet alleen als houder of bezitter kan aangemerkt worden."

4) Proc. Civ. 7e uitgave ad art. 126 C. d. Pr. C.

5) Cours de comp. et de proc. II 45.

6) l. c. 844.

7) Ook Faure schrijft (l. c. 303):

Tegen willekeur waarborgt zooveel mogelijk het noodzakelijk verlof des rechters (art. 722) enz.

8) l. c.

9) l. c.

10) Zie ook Lipman Wb. v. Rechtsv. blads. 326.

Het door de redactie uit Dalloz overgenomene, is bovendien geenszins de algemeene opinie der Fransche juristen, zooals uit het reeds aangehaalde stuk in no. 5444 van dit *Weekblad* blijkt.